

شیوه نامه تدوین تحقیق پایانی
طلاب سطح یک و سفیران هدایت
(پیوست ۱۱)

مدیریت ترویج پژوهش

آذر ۱۴۰۱

باسمه تعالی

مقدمه: به پیوست آیین نامه و دستورالعمل تحقیق پایانی طلاب سطح یک و سفیران هدایت، شیوه نامه تدوین تحقیق پایانی به شرح ذیل ارائه می گردد.

فصل اول: شرایط شکلی تحقیق

۱. ساختار تحقیق جهت ارائه:

۱. جلد تحقیق (مشمول بر عنوان تحقیق، نام استاد راهنما، نام محقق که با فونت B titr^{۲۲} نوشته شود)؛
۲. صفحه سفید؛
۳. صفحه بسم الله؛
۴. صفحه تشکر و سپاس؛
۵. صفحه تقدیم (اختیاری)؛
۶. فهرست؛
۷. چکیده و واژگان کلیدی؛
۸. مقدمه (حداکثر ۱۰ صفحه ۲۵۰ کلمه ای)؛
۹. بدنه تحقیق؛
۱۰. نتیجه گیری؛
۱۱. فهرست منابع؛

۲. حجم تحقیق پایانی:

حجم تحقیق پایانی، (بدون احتساب فهرست) حداقل ۴۰ و حداکثر ۸۰ صفحه ۲۵۰ کلمه ای است.

۳. شماره گذاری صفحات:

۱. صفحه های بعد از بسم الله الرحمن الرحیم، شماره گذاری شوند.
۲. شماره گذاری صفحات تا صفحه مقدمه به ترتیب حروف ابجد (الف، ب، ج، د، ه، ...) باشد.
۳. شماره گذاری از صفحه مقدمه تا انتهای تحقیق پایانی به صورت عددی باشد.
۴. شماره گذاری ها در قسمت پایین صفحه و در وسط، با فاصله یک سانتی متر از پایین انجام گیرد.

۴. نوع و اندازه قلم:

۱. مطالب در برنامه Word تایپ شود.

۲. عناوین اصلی، فرعی و یا فرعی تر هر کدام با قلم (B Titr) به ترتیب با اندازه ۱۶، ۱۴ و ۱۲ نگارش شود.

۳. برای متن از قلم‌های B Zar یا B Lotus یا B Nazanin در اندازه ۱۴ استفاده شود.

۴. نقل قول‌های مستقیم با قلم ۱۲ و داخل گیومه «...» نوشته شود. اگر نقل قول مستقیم، بیش از ۴۰ کلمه باشد، باید بند (پاراگراف) جدید ایجاد شود و این بند جدید با عقب‌نشینی بیشتر از حاشیه سمت راست صفحه و با قلم و اندازه قلم کوچک‌تری نوشته شود تا به طور متمایز از سایر متون تحقیق، قابل تشخیص باشد.

۵. فاصله سطرها در تمامی متن فارسی ۱ سانتی متر باشد.

۶. حاشیه از سمت راست صفحه ۴ سانتی متر، از بالا ۳/۵ سانتی متر، از پایین ۳ سانتی متر و از سمت چپ ۲/۵ سانتی متر باشد.

۷. در تایپ کلمات عربی از قلم بدر و انگلیسی از قلم Times new استفاده شود.

۸. اگر با الفاظ و متن آیات و روایات در داخل متن سر و کار دارید مثلاً می‌خواهید آنها را شرح دهید، متن عربی - به شکلی که در ادامه این شیوه‌نامه توضیح داده خواهد شد - باید در داخل متن ذکر شود. در غیر این صورت، ترجمه فارسی در متن ذکر شود و متن عربی به پاورقی برود.

۹. در صورتی که متن عربی همراه با ترجمه آورده شود، باید به سطر بعدی منتقل شوند و ترجمه در زیر متن عربی نوشته شود.

۱۰. آیات و روایات درون متن، به صورت بولد و با قلم B badr و داخل گیومه «...» نوشته شود. بهتر است برای آیات، از پرانتز گلدار که معمولاً در نرم‌افزارهای قرآنی مشاهده می‌شود، استفاده گردد و سند آن در پاورقی به صورت: نام سوره و شماره آیه (بقره، ۳۰) ذکر شود.

۱۱. اندازه قلم در پاورقی ۱۰ یا ۱۱ باشد.

۵. ارجاع‌دهی:

۱. ارجاع‌دهی در پاورقی انجام شود. آدرس آیات و روایات هم در پاورقی ذکر می‌شود.
۲. طریقه ارجاع‌دهی بدین صورت است: (نام خانوادگی، نام، عنوان کتاب، ج، ص).
۳. چنانچه از دو منبع و یا بیشتر استفاده شود منابع با علامت (؛) از یکدیگر جدا شوند.

۶. فهرست منابع:

۱. چنانچه از قرآن و یا نهج البلاغه در متن تحقیق استفاده شده باشد بدون شماره در ابتدای فهرست آورده شود.

۲. مابقی منابع به ترتیب حروف الفبای نام خانوادگی آورده شوند.
۳. طریقه نگارش بدین صورت است: (نام خانوادگی و لقب، نام، عنوان کتاب، مصحح و محقق، سال چاپ، ناشر، محل نشر، تاریخ نشر).

فصل دوم: شرایط محتوایی تحقیق

۱. مسئله و عنوان تحقیق:

الف) مسئله تحقیق باید شرایط زیر را داشته باشد:

۱. مسئله باید مورد علاقه محقق باشد، از این رو، همواره باید خود محقق در انتخاب مسئله بیشترین سهم را داشته باشد.
۲. مسئله باید جزئی و مشخص باشد و برای این کار، لازم است که محقق از زوایای متعددی که درباره یک موضوع مطرح است، فقط یک زاویه مشخص را انتخاب کند؛ مثلاً از ۱۴ زاویه بحث درباره «ایمان» (چیستی، هستی، نحوه هستی، علائم هستی، علت فاعلی ایمان، مؤلفه‌های ایمان، چه وقت، کجا، کم، کیف، کارکرد، عوامل تقویت کننده و عوامل تضعیف کننده، رابطه و وضعیت ایمان) فقط یکی از اینها را برای تحقیق خود انتخاب کند.
۳. مسئله باید با متناسب با علوم حوزوی و سطح علمی و آموزشی طلبه باشد.

ب) عنوان تحقیق باید شرایط زیر را داشته باشد:

۴. عنوان جزئی باشد و با کلمه مناسبی شروع شود که به یکی از زوایای موضوع اشاره کند.
 ۵. عنوان، پیش‌داوری نداشته باشد و تأثیرات منفی روان‌شناختی ایجاد نکند.
 ۶. عنوان، توهین به فرد یا افرادی نباشد؛ مانند: «علل کوتاهی اساتید فلان مدرسه»؛
 ۷. عنوان باید گویا و روان باشد و از کلمات چندپهلوی در آن استفاده نشود.
 ۸. عنوان تکرار لفظی یا معنوی نداشته باشد؛ مثلاً عنوان «ویژگی‌های زندگی سالم و حیات طیبه در قرآن کریم» درست نیست.
۲. چکیده: در چکیده تحقیق این موارد مطرح شوند: اشاره مختصر به مسئله و چالش محوری تحقیق، بیان هدف، ذکر روش، اشاره به ساختار بحث و بیان نتایج مهم. حجم چکیده حداکثر ۲۵۰ کلمه و در یک صفحه A۴ باشد. همچنین محقق باید در انتهای چکیده واژگان کلیدی (۳ تا ۵ کلیدواژه) را ذکر کند.
- ### **۳. فهرست مطالب:**

۱. فهرست تحقیق باید مطابق با عناوین مصوّب در طرح نامه باشد و عنوان اصلی، عناوین فرعی و فرعی‌تر در آن ذکر شوند.

۲. در صورتی که در تحقیق، ترجمه چکیده به زبان انگلیسی و یا عربی، و ... ذکر شده است در پایان فهرست افزوده شود.

۴. مقدمه تحقیق:

در مقدمه تحقیق باید مطالب زیر با عناوین جداگانه بیاید:

۱. تبیین مسئله

۲. اهمیت و ضرورت تحقیق

۳. پیشینه تحقیق

۴. روش و روند تحقیق

۵. متن تحقیق:

تحقیق پایانی به روش زیر باید مهندسی شود:

فصل ۱: مفاهیم و کلیات

گفتار اول: مفهوم‌شناسی

گفتار دوم: یک بحث کلی که پیش‌نیاز و زمینه‌ساز باشد برای فصول دیگر. محتوای این گفتار در هر تحقیقی متناسب با همان تحقیق است؛ مثلاً اگر عنوان تحقیق، «نقش هنر دینی در تبلیغ اسلام» باشد، گفتار دوم را می‌توان به «اصول تبلیغ دین اسلام» اختصاص داد.

فصل ۲: برگرفته از سؤال فرعی ۱ باشد.

فصل ۳: برگرفته از سؤال فرعی ۲ باشد.

فصل ۴: برگرفته از سؤال فرعی ۳ باشد.^۱

توجه ۱: علاوه بر آنکه هر فصل معمولاً یک مقدمه و نتیجه دارد و این دو، اقتضایی هستند و ممکن است از یک بند تا یک صفحه به طول انجامند، در هر صورت، یک نتیجه نهایی که ناظر به کل تحقیق باشد باید در انتهای فصل آخر تحقیق، بیاید.

توجه ۲: از حیث محتوایی باید نکات زیر در محتوای تحقیق پایانی رعایت شود:

۱. رعایت اخلاق پژوهشی و حفظ امانت‌داری در ارائه مطالب؛

۲. انطباق تحقیق با طرح‌نامه تحقیق؛

۳. پرهیز از نگارش پیچیده و مغلق؛

۴. تحفظ بر عنوان تحقیق و پرهیز از به حاشیه بردن آن؛

^۱. تعداد فصول یک تحقیق اقتضایی است ولی غالباً می‌توان با توجه به ۳ سؤال فرعی، به ۴ فصل اکتفا کرد.

۵. روش مندی در سیر تدوین تحقیق؛
۶. پردازش و تجزیه و تحلیل علمی تحقیق، تبیین و تشریح اقوال و ادله، تبیین و نقد و ...؛
۷. بهره برداری از منابع معتبر؛
۸. ارائه نتیجه گیری به صورت صریح و مبین؛
۹. ارائه فهرست منابعی که در تحقیق مورد استفاده قرار گرفت.